

Chytré státy investují do vzdělání. Patříme k nim?

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Dobrý večer na okruhu Českého rozhlasu 6. Na programu je Studio STOP, který slyšíte každý všední den od pondělí do pátku od 22 hodin a 10 minut. Při jeho poslechu vás dnes srdečně vítá Terezie Jirásková. Pokud se v médiích v poslední době hovoří o vysokých školách, tak se nejčastěji jedná o Právnickou fakultu v Plzni. Kauza je dopodrobna rozebírána a již jsou patrné některé důsledky, které by měly vést k nápravě podezřelého předávání titulů či produkování magisterských a dizertačních prací. A to je podrobný audit vysokých škol ministerstvem školství, který prostřednictvím matriky studentů bude zjišťovat, zda i na jiných fakultách veřejných vysokých škol neexistují další studenti, kteří školu absolvovali za nezvykle krátkou dobu. A posléze přijdou na řadu i školy soukromé. To jsou samozřejmě velice podstatné aspekty, které se jistě budou prolínat částečně do naší dnešní diskuse. Nicméně v tomto vydání se budeme především zabývat reformou vysokého školství, jeho současným stavem, problémy a možnými řešeními. 16. října totiž na žádost ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy do Prahy přijeli odborníci z Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, přednést své hodnocení takzvané Bílé knihy, která by měla být vodítkem pro reformu vysokých škol. Jeden z odborníků právě z Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj Thomas Weko z Národního střediska vzdělávací statistiky ústavu pro pedagogické vědy ve Spojených státech vysvětlil důvody své návštěvy takto: "V listopadu roku 2006 se zveřejnily ředitelství OECD pro vzdělávání zprávu o českém systému terciárního vzdělávání a od té doby se mnohé změnilo a české ministerstvo nás požádalo, abychom se vrátili a Bílou knihu terciárního vzdělávání v lednu 2009 posoudili." Analýzy těchto odborníků mají ve světě dosti značnou cenu, jejich služeb, pro představu využívají nejen země OECD ale i Japonsko a skandinávské státy a používají je k reflexi vývoje ve vlastních zemích. A jako důkaz závažnosti tématu též připomeňme neméně podstatnou konferenci, která se konala 13. října v Senátu a byla to konference také o terciárním vzdělávání v České republice a konalo se pod záštitou první místopředsedkyně Senátu Aleny Gajdůškové a na této akci se hovořilo o tom, co potřebují vysoké školy, zda patříme k zemím, které investují dost financí do vzdělání, hovořilo se tam o změnách studentské populace a jejich důsledcích, či spolupráci s neakademickým sektorem. V úvodu si nyní poslechněte slova paní senátorky Aleny Gajdůškové, která právě zaštiťovala onu zmiňovanou konferenci o terciárním vzdělávání. Včera pro Český rozhlas 6 uvedla hlavní důvody pořádání tohoto setkání a motivy pro sepsání takzvaného memoranda, které se obrací na vládu i Poslaneckou sněmovnu v tom smyslu, aby vzaly v úvahu to, že investice do vzdělání a jejich zahrnutí do státního rozpočtu je zárukou překonání krize a též její prevencí.

Alena GAJDŮŠKOVÁ, senátorka /ČSSD/

Záležitost vysokoškolského vzdělávání se ukazuje, že je problémem sám o sobě v této chvíli. Já mám shodou okolností puštěnou tady tiskovou konferenci pana docenta Kindla, ale o to vůbec nejde. Jde o to, aby české vysoké školy připravily studenty na budoucnost. Protože se ukazuje, že to se tak neděje. To vyučování na vysokých školách je pořád tradičním způsobem a nepřipravuje lidi na ty turbulentní změny, které již v této chvíli ve společnosti probíhají a probíhat budou. Takže nám šlo o to, dostat na jedno místo lidi, kteří ve vzdělávání buď pracují a nebo o vzdělávání rozhodují.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Dobře. Výstupem té konference se stalo memorandum, které se obrací na vládu a Poslaneckou sněmovnu,

kteřá již pracuje na přípravě rozpočtu na příští rok. Tak mě by zajímalo, co je obsahem toho memoranda?

Alena GAJDŮŠKOVÁ, senátorka /ČSSD/

To memorandum má v prvé řadě apelovat na vládu a na poslance, na Poslaneckou sněmovnu, která bude rozhodovat o rozpočtu na příští rok. V tom smyslu, aby vzdělávání bylo skutečnou prioritou. Protože je samozřejmě známo, že každá koruna, která se do vzdělávání investuje, se vrací několikrát. To je prostě nejlépe uložená investice pro budoucnost a nám jde o to, a na té konferenci šlo o to, upozornit vládu a samozřejmě poslance, kteří o rozpočtu rozhodují, právě na tento fakt. My hovoříme o krizi, hovoříme o tom, že musíme šetřit. Ale chceme-li tu krizi překonat a chceme-li zabránit jejímu opakování, tak musíme být připraveni a musíme postupovat jinak. Země, které si toto uvědomují, tak finanční prostředky do vzdělávání dokonce navýšily několikrát.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

To znamená, říkáte, měli bychom přistupovat ke vzdělání jinak, to znamená, dát více peněz na tuto složku?

Alena GAJDŮŠKOVÁ, senátorka /ČSSD/

V této chvíli je potřeba dát tam tolik peněz, aby vzdělávání, ale také věda a výzkum víceméně přežila, ale do budoucna je potřeba dát tam tolik peněz, aby se také rozvíjela. V žádném případě si nemyslíme a účastníci té konference si nemysleli, že osekávání financí do vzdělávání v této chvíli je rozumné řešení. Pro budoucnost by vzdělávání mělo být skutečně prioritou, protože to se vrátí té společnosti několikanásobně.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

A pokud se s dovolením ještě vrátím k tomu memorandu, tak jak na něj reagovali členové vlády, případně poslanci?

Alena GAJDŮŠKOVÁ, senátorka /ČSSD/

Neřeknu vám v této chvíli reakci, to memorandum v těchto dnech odchází, jak samozřejmě na vládu, tak na všechny příslušné poslance, ale také na vědomí konferenci rektorů a dalším, reakce v této chvíli nemám. Byla jsem v zahraničí, takže možná i u nás něco takového leží, ale já to v této chvíli nevím.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Hovoří první místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková. A ještě než představím své dnešní hosty, tak jsme ve spojení s Janou Matesovou, která je náměstkyní pro reformu vzdělávání ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a na ministerstvu dohlíží na přípravu reformy financování školství a také koordinuje strategické evropské projekty. Paní náměstkyně, dobrý večer. Slyšíme se, prosím, dobře?

Jana MATESOVÁ, náměstkyně pro reformu financování školství

Dobrý večer vám i posluchačům.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Odborníci z OECD konstatovali, že se v České republice sice rozšířila možnost vzdělávání na vysokých školách, ale zároveň také upozornili, že ten současný systém řízení a financování nenutí vysoké školy ke zvyšování kvality vzdělávání a k provádění výzkumu, který by byl na světové úrovni. Jak tomuto hodnocení rozumíte a souhlasíte s nimi?

Jana MATESOVÁ, náměstkyně pro reformu financování školství

My s odborníky z OECD souhlasíme a myslím, že s tím jejich hodnocení bude široká shoda napříč akademickou veřejností a všemi skupinami, kterých se to týká. Oni, odborníci z OECD přinesli takové 3 základní závěry. Jeden ten závěr jste jmenovala, druhý závěr je, že u nás je nedostatečná diferenciací vysokých škol a třetí závěr je, že jedním z nástrojů, který budeme muset hodně promyslet a mnohem lépe formulovat je sladění pravomoci a odpovědnosti v tom, kdo, jak, jakým způsobem rozhoduje dnes ve vysokém školství. A to není jenom otázka vztahu mezi státem a vysokými školami, to samozřejmě také je tato otázka, ale také otázka vnitřního rozhodování, uvnitř univerzit. A koneckonců kauza Plzeňské Právnické fakulty je jedním, jednou z ilustrací, že tento problém nás trápí.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Ano. Pokud ještě hovoříme o reformě připravované vaším ministerstvem, tak vy navrhuje změnu způsobu financování univerzitního vzdělání a v té analýze odborníci OECD zmínili, že ta česká akademická obec si stěžuje všeobecně na to, že nemá dost peněz, že není dostatečně financována, ale také tam dodávají, že nelze očekávat nějaké výrazné zvýšení veřejné finanční podpory právě pro tuto oblast a od roku 2006 OECD přímo naši zemi doporučuje částečně financovat činnost veřejných vysokých škol ze soukromých finančních prostředků. Tak mě by zajímalo, jak to jaksi konvenuje s vaším pohledem, s vaší reformou a jak by se to financování školství mělo měnit právě v ohledu na současnou probíhající ještě ekonomickou krizi?

Jana MATESOVÁ, náměstkyně pro reformu financování školství

Tak, to konvenuje s naším pohledem. Ale já bych řekla, že ta otázka financování není, a nedostatku zdrojů, není prioritním problémem, i když samozřejmě z hlediska každoročního vyjednávání o tom, kolik peněz vzdělávací systém dostane, kolik nedostane, je jaksi z operativního hlediska velkým problémem. Já naprosto souhlasím s tím, co řekla paní senátorka Gajdušková na začátku, že vzdělávání musí do budoucnosti být pro nás prioritou, protože je to nejlépe uložená investice do budoucnosti. Největší nástroj, nejsilnější nástroj toho, že si v budoucnosti budeme moci dovolit růst životní úrovně, že se mimo jiné také budeme moci dovolit financování našeho sociálního systému v intencích toho, co je v Evropě typické a všeobecně přijímané.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Promiňte, já s dovolením bych se ještě chvíličku malou zdržela u toho financování. Mělo by se tedy platit školné na vysokých školách podle vašeho názoru, či nikoliv?

Jana MATESOVÁ, náměstkyně pro reformu financování školství

Možná ano, možná ne. Není to skutečně to není podstata reformy. Podstata reformy je, že my musíme najít takový systém, řízení školství a financování školství a financování je jenom jedním z těch nástrojů. Aby produkovalo studenty, kteří budou schopni sebevědomě, se zdravým sebevědomím obstát v

konkurenci kdekoliv na světě, protože naše ekonomika je otevřená, 85% hodnoty našeho HDP přichází z exportu. Čili podniky, které je zaměstnávají absolventy, instituce, které je zaměstnávají, soupeří s celým světem. My se musíme přestat dívat sami na sebe a musíme se začít dívat na to, kde je svět a jak se s ním poměříme. To není jenom otázka financování. Čili my musíme mít nějakou jasnou vizi, kam systém terciárního vzdělávání táhneme.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Co by se tedy mělo změnit v oblasti toho řízení, které vy jste, pokud jsem dobře porozuměla, vypíchl jako, že vám leží na srdci, tedy podstatné?

Jana MATESOVÁ, náměstkyně pro reformu financování školství

Tak jednak budeme muset nějakým jiným způsobem určit roli akreditací, obsah akreditací, na tom je shoda napříč akademickým spektrem. Budeme potřebovat více diverzifikovat ten systém vysokých škol. Není možné a není účelné, aby všechny vysoké školy byly vysoké školy univerzitního typu. Nepotřebujeme 100%, aby 100% absolventů byli lidé připraveni na vědeckou kariéru. Ale potřebujeme široké spektrum bakalářských programů, které budou produkovat většinu vysokoškolských absolventů a jenom menšinu, řekněme, třetinu, jak je to ve světě, ve srovnatelných zemích běžné, budou magistři, případně doktoranti.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Ano, a to všechno tedy ta vaše reforma obsahuje? Jaký osud předpovídáte té reformě? Bude aplikována do praxe? Případně jaké zásadní překážky v tuto chvíli spatřujete v tom, aby tyto změny byly uvedeny do chodu? Myslím praktického.

Jana MATESOVÁ, náměstkyně pro reformu financování školství

Není to otázka několika měsíců. Jistě je to otázka několika málo let. Aplikovány do praxe být musí, protože jinak, jak jsem řekla, nedokážeme zajistit budoucí ekonomický růst v naší zemi, to si řekněme na rovinu. My se chystáme připravit některé návrhy už v podobě věcného záměru zákona v prvním čtvrtletí příštího roku, o tom možná bude dále řeč ve vašem programu. To se týká zejména sociální pomoci studentům a vylepšení sociálního zázemí pro studenty, kteří nepocházejí z vyloženě bohatých nebo nadprůměrně sociálně postavených rodin.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Ano, to je i jedno hledisko, které právě hodnotili ti lidé, kteří přijeli z OECD a sledovali to, co se píše v Bílé knize, potažmo, jak by měla vypadat reforma. V listopadu se tito odborníci mají vracet a ještě dodávat nějaké písemné vyjádření k oné Bílé knize. Čeho by se měla týkat?

Jana MATESOVÁ, náměstkyně pro reformu financování školství

Oni nám v tuto chvíli nastínili některé základní body, které, kde nás inspirují v tom, jak se máme dále, jak bychom měli dále pokračovat. Na konci listopadu už nepřijedou fyzicky, ale poskytnou nám podrobněji rozpracované tyto body. Jeden, jedna z věcí, kterou nám navrhuji samozřejmě je, šířeji budovat konsensus než dosud, čili budeme hodně všechna ta navrhovaná opatření diskutovat, ale zároveň nám zdůrazňují, že běží čas, že nás velmi tlačí čas, že nemůžeme bojovat jeden proti druhému a stále diskutovat. Musíme už nějakou reformu do praxe zavést.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Ano, úplně poslední věci, které bych se chtěla dotknout a ačkoliv to není hlavním tématem toho našeho pořadu, tak není možné tuto situaci opomenout. Pokud se tedy dotkneme té situace na těch plzeňských právech, tak ministerstvo školství uvedlo, že bude pokračovat kontrola všech právnických fakult v zemi, následně do dalších vysokých škol a dnešní deník Právo přinesl zprávu o tom, že bývalý proděkan Právnické fakulty Západočeské univerzity v Plzni Milan Kindl se proti těm vršicím obviněním na neregulérnost toho studia některých studentů školy začal bránit slovy, že kauzu považuje za takovou uměle přiživovanou a argumentuje například i tím, že studenti k nim chodili studovat právě z důvodu kvality té školy a pan Kindl také tvrdí, že bývalý ministr Liška prý nemluví pravdu, že tehdy opakovaně podepisoval rozhodnutí o omezení či odnětí akreditace pro právnickou fakultu, proti čemuž se bývalý pan ministr Liška jaksi ohradil, že to není pravda, nicméně toto všechno říkám jenom proto, abych to zasadila do nějakého kontextu, ta otázka závěrečná pro vás zní. Domníváte se, nebo vnímáte to, jak média zobrazují celou tuto problematiku jako nerealistickou, dělají dobrou práci v tomto ohledu média a je to v tuto chvíli přínosné to, co dělají novináři?

Jana MATESOVÁ, náměstkyně pro reformu financování školství

Není sporu o tom, že řada varovných signálů je opravdu podložených, ale počkejme jinak na výsledky vyšetřování orgánů, kterým to přísluší, včetně orgánů činných v trestním řízení. A jinak si myslím, že bývalý ministr Liška se ohradil velmi právem a skutečně akreditační komise jednala v minulosti jako ministr on ještě podepsal řadu rozhodnutí, které zpochybňuje pan Kindl. Ten problém, který ukazuje na jednu otázku, kterou musíme v té reformě také říci, řešit, byť možná ne v první fázi, protože na ní zatím neexistuje jednoznačná shoda, a to je otázka sladění pravomocí a odpovědnosti uvnitř univerzit. Tady zjevně selhal akademický senát, tady toto je přesně oblast, kde akademický senát měl konat. Přece, jestliže měli známky, jestliže měli signály toho, že se děje něco nepravého, tak měli chránit hodnotu vzdělání absolventů, kteří absolvovali poctivě, kteří studovali poctivě. Čili to je jasná otázka selhání uvnitř autonomní univerzity a fakulty. My nechceme žádným způsobem zpochybňovat akademickou autonomii, ale tady právě je potřeba zajistit, aby orgány uvnitř univerzit dělaly tu práci, která je jim určena.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Ano, paní náměstkyně, děkuji vám za to, že jste si našla čas pro Studio STOP Českého rozhlasu 6 a těším se někdy na slyšenou. Na shledanou.

Jana MATESOVÁ, náměstkyně pro reformu financování školství

Děkuji. Na shledanou.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Tak slyšeli jste slova paní náměstkyně pro reformu vzdělávání z ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Janu Matesovou a již si dovoluji přestavit své dnešní hosty tohoto vydání, vydání Studia STOP. Vítám ve studiu paní doktorku Irenu Smetáčkovou, která je odbornou asistentkou z Katedry psychologie na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Také bývalého rektora Univerzity Karlovy profesora Ivana Wilhelma, dnes profesorem matematicko-fyzikální fakultě, taktéž Univerzity Karlovy a v neposlední řadě Daniela Münicha z CERGE E I společného pracoviště Akademie věd a

Univerzity Karlovy a zároveň jednoho z autorů Bílé knihy. Dobrý večer.

Irena SMETÁČKOVÁ, odborná asistentka Pedagogické fakulty UK

Dobrý večer.

Ivan WILHELM, bývalý rector UK

Dobrý večer.

Daniel MÜNICH, ředitel CERGE E I společného pracoviště AV a UK

Dobrý večer.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Pokud v úvodu promluvíme o té plzeňské kauze, která bohužel je všudypřítomná, tak jak vy vnímáte to, jak pracují novináři v tuto chvíli, je to pro dobro té věci a nebo je ta kauza nějak přiživovaná a už je jí dost a měla by se spíše opravdu odehrávat v kuloárech regulérního vyšetřování? Poprosím nejprve Irenu Smetáčkovou.

Irena SMETÁČKOVÁ, odborná asistentka Pedagogické fakulty UK

Vzhledem k tomu, že já nevím, jaká je ta skutečnost na tamní fakultě, tak nedokážu posoudit, jestli je kauza uměle přiživována. Myslím si, že je naprosto na místě, pokud novináři jsou přesvědčeni o tom, že tam ty věci existují, tak aby o nich informovali. Myslím ale taky, že by bylo také dobře, aby dávali větší prostor právě těm různým interpretacím, protože hodně slyšíme ze strany ministerstva, že je to důkaz toho, že selhal vnitřní, selhalo to vnitřní řízení vysoké školy. Zároveň ale je myslím na místě připomínat, že je to také ukázka toho, co se děje s vysokou školou, když necháme do ní příliš vstoupit tu sféru mimo, tedy byznys.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Ano, stejná otázka pro Ivana Wilhelma a možná doplňující, selhal-li v té Plzni akademický senát, když to takto zjednodušíme, abychom to zpřístupnili posluchačům, tak je možné to vidět takto, že akademický senát měl konat jiné věci, než konal v té Plzni?

Ivan WILHELM, bývalý rector UK

No, já se domnívám, že bezesporu. Samozřejmě, že nejhlavnější jaksi tu roli, to selhání fatální, je těch řídicích pracovníků, že jo, tý fakulty samozřejmě. Není ovšem pravdou, že by mnoho, mnoho dalších orgánů bylo zcela jaksi mimo celou tady tu záležitost a vlastně nemohli by za nic. To prostě není pravda. Takže máte pravdu, že akademický senát dnes je jeden z řídicích orgánů nejenom fakulty, ale také vysoké školy a je to taky selhání tohoto kolektivního nebo týmového orgánu. Ale je tam taky vědecká rada, jsou tam prostě další, že jo, zase mechanismy, možnosti a pro mne je nepochopitelné, že celá řada těchto mechanismů takto selhala. Není pravdou, nebo mě to připadá jako opravdu podezřelý, například, kdy paní předsedkyně akreditační komise říká, vždyť my jsme o tom věděli už před 2 roky. Jak vlastně tedy postupovala akreditační komise? Je to tedy otázka té samosprávy, je to otázka autonomie, nebo je to otázka kompetence akreditační komise? To není to samé. Samozřejmě, že ta fakulta je součástí vysoké školy. Jestli-že dneska vedení školy říká, tato fakulta byla nenormálně autonomní, to, no tak, i když o tom

věděli, je nenormálně autonomní, proč nepodnikli další kroky už mnoho, mnoho měsíců, nebo já nevím, roků možná předem. Stejně tak si myslím, že byly možnosti i na straně ministerstva školství. Ale to je jaksi dneska pláč nad rozlitym mlíkem, takříkajíc, jo, čili já chci jenom říct, že ano, je to správně, že se o tom píše, je správně, že se o tom píše tak, jak ta kauza skutečně je a já se domnívám, že nic z toho se nemá zametat pod koberec.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Daniel Münich.

Daniel MÜNICH, ředitel CERGE E I společného pracoviště AV a UK

Já jako absolutně externí pozorovatel, který čte noviny a sleduje televizi, bych konstatoval, že určitě by to nemělo zamést a dělat v kuloárech, mělo by se to diskutovat. Musíme si k tomu uvědomit, že novináři vždy mají tendenci všechny věci jaksi trochu přifouknout. Oni prodávají senzace, takže každá ta věc se musí číst touto optikou. Ohradil bych se proti tvrzení kolegyně, která řekla, že je to důkaz toho, že ten byznys do těch škol vůbec nepatří, že to je důkaz toho, prostě že on může páchat jenom špatně. Já myslím, že bychom neměli takhle jednostranně interpretovat tu věc. Máme byznys, který živí celou tuhle tu zem, máme politiku, která vládne na všech ústavních úrovních a prostě jinak to nejde, protože máme demokracii. Takže bychom neměli takhle do jednoho koše hodit všechny politiky, veškerou politiku a veškerou byznys. Je potřeba najít ty partikulární zájmy, ty špatné zájmy, ta lumpárny osobní, které, kterým bychom měli postavit hráz, ale naopak ten veřejný zájem ze všech těch oblastí do těch škol ještě víc pustit.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Pokud chcete nějaké doplnění, paní doktorko Smetáčková.

Irena SMETÁČKOVÁ, odborná asistentka Pedagogické fakulty UK

Já jsem nehovořila o tom, že vím, kde se přesně stala chyba a že bych ji viděla pouze na straně byznysu. Ale myslím si, že v současné době se ta kauza opravdu přednostně interpretuje jenom jako selhání v rámci té vysoké školy. Tam bezesporu k němu došlo, ale myslím si, že je dobré si uvědomit, že tam mohou být i vlivy těch jiných faktorů, které jsou velmi aktuální právě vzhledem k té navrhované reformě. Takže dívat se na tuto kauzu jako možná příklad těch nezamýšlených efektů, které mohou přinést změny, které nyní plánujeme.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Tolik tedy slova redaktorka Ireny Smetáčkové z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. O slovo se přihlásil profesor Ivan Wilhelm. Také z Univerzity Karlovy, ale z matematicko-fyzikální fakulty.

Ivan WILHELM, bývalý rector UK

K tomto tématu, když se ptáte. Média zveřejňovala a tak dále. Víte, mě hned na začátku, když vlastně mediálně byla poprvé ta kauza prezentovaná, tak se vlastně ty původci toho plagiátu, se ohrazovali tím, že vlastně oni měli dobrý úmysl, že chtěli zjistit, kdo z fakulty vynáší věci. A to mě připadalo naprosto zhůvěřilý, protože to je veřejná vysoká škola, to je škola, do který veřejnost má možnost vidět, má možnost vidět právě skrzeva média. Oni mají být hrdí, mají být pyšní na to, že jestliže média přijdou a ptají se, co u vás na škole je. A ne, že tam snaží něco schovat, něco před veřejností zakrýt. Koneckonců je to právě ta mediální role, která vlastně dělá takovou tu kontrolu veřejnosti. To se nejedná o to, jestli ji

nějaký právník podepsal nebo nepodepsal výhodnou nebo nevýhodnou smlouvu, ale na vysokých školách dnes se velmi dělá velmi rozsáhlý a velmi nákladný výzkum. Kde máte napsáno garanci, že každý ten akademický pracovník je schopen, ochoten a taky zachovává jakýsi etický kodex při tom, při těch vědeckých například činnostech. Právě ta veřejnost, toho veřejné projednávání, veřejné zasedání akademického senátu, vědecké rady, veřejné oponentury, veřejná zasedání komisí, to všechno jsou věci, které jsou velmi cenné pro nás a jsou velmi důležité právě pro to, aby veřejnost viděla do toho, co se na těch školách dělá.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Ano, i současná ministryně školství Kopicová se nechala slyšet právě ve světle této situace na té Právnické fakultě Západočeské univerzity, že to je jenom důkaz toho, že se musí změnit právě systém vedení vysokých škol a vztah mezi autonomií vysokých škol a zodpovědností za veřejné peníze a tím se dostáváme také k Bílé knize. Ta Bílá kniha to terciárního vzdělávání doporučuje, aby ve správních radách škol zasedali lidé, kteří přímo nepůsobí na univerzitách. A tím měli na mysli, pokud tomu dobře rozumím, podnikatele, zástupce různých kulturních institucí, či státních organizací a rada by měla podle jejich názoru právo kontrolovat dění na těch univerzitách a jí by byl odpovědný rektor. Toto byla jedna z oblastí, ke které se právě odborníci z OECD vyjadřovali. A oni konstatovali, že na českých vysokých školách podle jejich názoru panuje příliš velká míra té akademické samosprávy. Tak mě by zajímalo, pokud by k tomuto došlo, že by té akademické samosprávě jaksi byli i lidé z neakademického prostředí, tak jestli by to nějak ohrozilo víceméně řízení těch škol. Je to také hlavně otázka pro jednoho z autorů té Bílé knihy Daniela Münicha, který je tady s námi ve studiu, je z CERGE E I. Tak jak je to v té Bílé knize a co řekli přesně odborníci z OECD a jaký to bude mít reálný dopad právě na ty akademické samosprávy?

Daniel MÜNICH, ředitel CERGE E I společného pracoviště AV a UK

Tak ta akce o OECD měla zajímavý efekt i z toho katalyzátoru. Na začátku střet myšlenek, které se nakonec ukázaly jako obě pravdivé. Já to zkusím velice stručně vysvětlit. Ta první myšlenka, která je obsažena v té Bílé knize je, že české vysoké školy, především univerzity by potřebovaly mnohem více čerstvého větru ze svého vnějšku. A to nejen z České republiky, ze všech společenských oblastí, byznys, kultura, ale i zahraniční. Prostě lidé ze zahraničních univerzit i ze zahraničního byznysu. Tím ale máme na mysli samozřejmě to dobré, ty dobré zájmy. Ta druhá strana v podstatě většinou reprezentovaná zástupci vysokých škol říká, to je zřejmě pravda, ale máme obrovskou obavu, že jsme v Čechách a že jakmile se jenom trochu pootevřou dvířka těm vnějším vlivům, v podstatě místo, aby tam přišly ty dobré zájmy, tak se nám tam dostanou ty špatné zájmy, a už jsme u té Plzně, a tak dále a ...

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Promiňte, máte na mysli lobby a přílišné sepletí s ...

Daniel MÜNICH, ředitel CERGE E I společného pracoviště AV a UK

Takové zájmy, které sledují zájmy jednotlivé firmy, politické zájmy až korupční zájmy nebo třeba i diplomy udělované v podstatě zadarmo, nebo teda ne zadarmo, on to někdo platí, ale nikoliv ...

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Podezřele ...

Daniel MÜNICH, ředitel CERGE E I společného pracoviště AV a UK

Přesně tak. A já mám pocit, že výsledkem té konference je konsensus, že je potřeba najít mechanismus, specifický pro dané podmínky České republiky, který zajistí ten externí vliv těch, a impulsy těch dobrých myšlenek a dá si velký pozor na to, aby tam nebyl přístup těch špatných zájmů a mám pocit, že už je i v těch hlavách účastníků jistá představa, jak by to mělo fungovat. My asi tady možná nemáme čas složitě to vysvětlovat, ale jsem připraven nastínit, jak by ten systém mohl vypadat.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Pokud to zvládnete jednoduše a v několika minutách, tak prosím, myslím, že je na to čas.

Daniel MÜNICH, ředitel CERGE E I společného pracoviště AV a UK

Představa, že univerzity budou mít správní rady, které budou mít mnohem větší pravomoci, budou například vybírat rektora, ty správní rady bude téměř z poloviny vybírat ta univerzita, to znamená, ty, Senát a tak dále, druhou necelou polovinu bude vybírat stát, ale ne přímo. Takže ministr se ráno vespí a řekne, kdo tam bude, ale bude existovat rada pro terciární vzdělávání, která bude izolovat právě tento proces od těch partikulárních každodenně se měnících zájmů, společně vlastně vytvoří tento orgán, který se ještě dohodne na dalších kandidátech, kteří budou společní. To znamená, ani jeden nebude moct zvítězit a převálcovat ten druhý a tento orgán potom navrhne rektora a pokud ho navrhne významnou většinou, to znamená opět, pokud nedojde k převálcování, tak by ten rektor byl skutečně rektorem, pokud by ovšem jedna strana se snažila třeba o tu druhou, měl by potom například akademický senát právo veta, aby prostě mohlo dojít k tomu, že jedna strana zásadním způsobem prostě nevyslyší názory té druhé skupiny. Ale to jsou samozřejmě pracovní nápady, jak vlastně sladit ty dva zdánlivě podle návrhy.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Jak se toto řešení jeví vám, paní doktorko Smetáčková? Bylo by to dobré řešení?

Irena SMETÁČKOVÁ, odborná asistentka Pedagogické fakulty UK

Myslím, že z principu není špatné, aby vysoké školy byly otevřenější těm vlivům zvenku, ale myslím, že stále tady ještě nezazněly návrhy těch mechanismů, které vyloučí, aby tam skutečně nemohlo dojít i tomu zneužití. Ono totiž ministerstvo dnes často mluví o tom, že školám nechce zužovat jejich akademické svobody, jen ať jsou dál plně zodpovědné a mají v tom naprostou volnost za obsah, za to, co se učí, v tom, ať je nikdo neomezuje, ale že mají velmi neefektivní řízení a že v tom by byla potřeba, aby se přiučily právě z té komerční sféry a že tedy se bude, budou ti externí hlavně podílet na té změně způsobu řízení. Já se domnívám, že vlastně oddělit obsah činnosti vysokých škol od jejich spravování nelze. A že jakmile někdo bude mít vliv na to, jak se má ta škola řídit, tak pochopitelně bude chtít mít vliv také na to, co se na té škole dělá. Například tedy z toho průmyslu, velké firmy, které budou zasedat ve správních radách technických vysokých škol, tak pochopitelně tam budou chtít prosazovat svůj pohled na to, jak mají být připravováni absolventi, kteří následně budou nastupovat do jejich firem. A pochopitelně se tam také pracuje nějak s otázkou peněz. Ty soukromé zdroje, o kterých se zde hovořilo v rámci rozhovoru s paní náměstkyní Matesovou, tak to není jenom školné, to jsou také zdroje, které přicházejí právě z té neveřejné sféry, třeba od těch firem. Takže pokud ty firmy, které sedí ve správních radách, budou dávat do těch vysokých škol peníze, tak samozřejmě za to chtějí také většího sluchu. Lépe si to představíme na technických školách, jak to bude fungovat u jiných oborů. Takže určitá necitlivost vůči specifickým těm jednotlivých oborů, které na vysokých školách se rozvíjejí, je myslím v té reformě úskalím.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Profesor Ivan Wilhelm.

Ivan WILHELM, bývalý rektor UK

Já se domnívám, že bychom si měli velice dobře ujasnit, co je vlastně role vzdělávání. Co vlastně chceme od těch škol tedy, aby poskytly tý veřejnosti. A proto pak zpětně bychom měli říct, dobře, a teď ty školy pro to, aby toto zadání mohly dělat, na kterém jsem se shodli, tak jim potřebujeme vytvořit podmínky. A ty podmínky budou vypadat tak, a tak a tak. Takže já se domnívám, že když se mluví o tom, že školy se mají diverzifikovat, že se mají školy otevřít ještě dál, tak si myslím, že tomu má předejít debata o tom, k čemu tedy máme, máme připravit lidi proto, aby mohli uspět v profesních kariérách. Bezpochyby ano, ale to není všechno. Ta ambice těch škol, vysokých škol zejména, by měla být teda vyšší. Co vám bude platné, jestliže obстоjíte ve vaší profesi, která bude prostě nějakou normální, běžnou profesí, když nechápete otázky, já nevím, jiných islamistických civilizací, co vám je platné, že budete úspěšná ve vašem podnikání, když nebudete chápat mezinárodní politickou situaci. Čili jako vzdělání lidí mají být vzdělání mnohem širěji než jenom pro tu svoji profesi. Ale ta profese je základem, ta tam samozřejmě taky musí být. Čili já si myslím, že ano, je potřeba otevřít ty školy, dát sluchu a poslouchat pozorně, co ti odběratelé tedy do těch profesí jaksi mají představy, co by jim usnadnilo život, co by zlepšilo podmínky na tom trhu práce a tak dále. Ale je tam ještě celá řada dalších aspektů, které zase vidí další a na to zase mají ty odběratelé, tedy, že jo, ty profesní, nevím svazy a tak dále, ty mají taky toto poslouchat. Čili otevřít to, ale tak, že vysoké školy se stanou jedním z partnerů v té diskusi. Dnes ty školy jsou naprosto jaksi autonomní, jsou sebevědomé, stejně jako je sebevědomý průmysl, banky, tak jsou sebevědomé ty vysoké školy a takhle je potřeba je přijímat. A je potřeba s nima jaksi dojednat, mluvit a nabízet jim řešení. A jestliže školy přijdou k tomu, že řeknou, no, nám by se líbil ve správní radě guvernér státní banky, protože to je šikovnej kluk, kterej umí, a tak dál a tak dál, tak si myslím, že ta možnost by měla být. Ale jestliže ta škola řekne my bysme tam radši chtěli mít bývalého rektora Harvardu, který by taky měl zájem být ve správní radě, tak taky by ta možnost měla být. Jo, čili jako není to tak, jako, že by to muselo být policajt tady stojí, zákon řekne, bude tam ten a ten a ten a kompetence budou takové a makové. Ta variabilita by tady měla být zachována.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Je tady s námi docent Daniel Münich z CERGE E I, který je jedním ze spoluautorů právě Bílé knihy. Jak obsah Bílé knihy pamatuje právě na tyto situace? Do jaké míry by bylo diktováno, kdo má v těch správních radách býti, nebýti, z jakého sektoru, kdo bude mít prioritu podle toho jak je potřebný z hlediska škol?

Daniel MÜNICH, ředitel CERGE E I společného pracoviště AV a UK

Bílá kniha v žádném případě neříká, že vysoké školy jsou tady proto, aby zásobovaly trh práce a nic jiného nemají dělat. Naopak nejde to /nesrozumitelně/, kde se jasně říká, že těch rolí je řada a příprava na trh práce na zaměstnání, je jedna z nich. Je samozřejmě významná, protože prostě na trhu práce vzniká celá řada jaksi statků a vzniká tam životní úroveň, ale je to nejen to a myslím, že to je falešná kritika, když vám někdo podsouvá, autorům Bílé knihy, že skutečně se zaměřujeme jenom na peníze a na mzdy, na výdělky a nic jiného ne. Jsem připraven samozřejmě ukázat prstem na to místo, kde to tam je jasně napsané. Další věc, paní kolegyně Smetáčková, když mluvila o managerském řízení, tak smíchala dohromady dvě věci, které je potřeba rozlišovat, abychom si rozuměli, abychom se nehádali o zbytečnostech. Já se domnívám, že skutečně vysoké školy a univerzity především, jsou tak obrovské instituce, s tak velkým rozpočtem, takovým počtem lidí, že skutečně tam je potřeba uplatňovat

managerské způsoby řízení. Aby se řídila efektivně, aby se sledovaly cíle, aby byla zodpovědnost, a tak dále a tak dále. Co je ovšem nepřipustné je, aby v těch řídicích strukturách správní rady seděli lidé, kteří prosazují partikulární zájmy a byly zmíněny zájmy byznysu, zájmy managerů. Ale to je úplně něco jiného. To není způsob managerského řízení. To je v podstatě sledování partikulárních zájmů, nějakých místních skupin, které tam pošlou svého zástupce a potom si nechají, nechá univerzita od nich postavit kolej nebo od nich odebírá absolventy. Tak toto určitě není myšleno v té Bílé knize a je potřeba ten rozdíl vidět, co je managerské řízení a co je sledování partikulárních zájmů managerů.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Ano, děkuji za vysvětlení. Posuňme se o kousek dále. Padlo tady několikrát v různých pádech slovo školné. Je to také další věc, kterou právě ti odborníci z OECD, tedy Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj hodnotili a shodli se, že na těch českých univerzitách by se školné tedy mělo platit, mělo by se zavést. To naše školství univerzitní již po několikáté tyto lidi hodnotí jako uzavřené, poměrně těžkopádné a žijící z peněz státu přidělených dle počtu studentů na škole. A to podle jejich názoru také nemotivuje ty školy pro zvyšování kvality. Tak jestli byste se byli ochotní vyjádřit ke školnému a k financování škol nějak stručně. Zaznělo z vašich úst, že to není to nejpodstatnější, nicméně byl to jeden z bodů, který se tam hodnotil. Tak poprosím Irenu Smetáčkovou z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy.

Irena SMETÁČKOVÁ, odborná asistentka Pedagogické fakulty UK

Já osobně mám se školným problémem. Já s ním nesouhlasím z toho důvodu, že se nedomnívám, že je jeho přínos pro zvýšení motivace studujících a zároveň pro zvýšení zájmů škol lépe ke studujícím přistupovat, tak pozitivní, že je natolik pozitivní, že vyrovná ty negativní efekty a zároveň se domnívám, že vysoké školy opravdu neslouží pouze těm lidem, kteří se na nich vzdělávají a za myšlenkou školného vlastně stojí, že to vzdělání, které je hrazeno, v současné době z veřejných zdrojů, je tady využito k osobnímu prospěchu konkrétních lidí. Proto oni mají mít povinnost vrátit něco zpátky. Já se domnívám, že vysoké školy mají ty primárně pozitivní roli pro celé zkvalitňování, zkulturnování společnosti, tudíž, že by ten individuální prospěch neměl být takto vyzdvihován. Jsem ale na druhé straně ale jako slyšet ty argumenty, které se říkají o školném a v podstatě, kdyby v nějaké míře bylo zavedeno rozumné, chránící sociálně slabé studující, tak asi si myslím, že se nám školský systém nezhroutí, že nedojde k nějakému zcela významnému posunu toho, co ty vysoké školy dělají.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Poprosím pana profesora Ivana Wilhelma, který je profesorem fyziky na Univerzitě Karlově na matematicko-fyzikální fakultě a je taky bývalým rektorem Univerzity Karlovy. Ještě doplňující otázku na senátní konferenci, na které vy jste také vystupoval, tak takovou podotázkou nebo glosou tam znělo, že chytré státy investují do vzdělání. Tak jestli byste připojil názor na to, jestli tedy patříme k těm chytrým státům, které investují do vzdělání? A samozřejmě školné ano, ne?

Ivan WILHELM, bývalý rector UK

To je, myslím, že to je právě z čeho se dá odvozovat, že jo, celá řada hypotéz, premis a tak dále. Je známo, že jsou státy, které ne mnoho investují do vzdělání, jsou státy, které investují tak jaksi, jak ty průměry vycházejí pak a pak jsou státy, které investují hodně. A pak je jedna země, která existuje extrémně jinak, než kdokoliv jiné, to jsou Spojené státy. Jestli-že to budete přepočítávat jakkoliv, cokoliv, tak Česká republika na jednoho vysokoškolského studenta dává každý rok asi 6 700 dolarů, průměr zemí OECD je asi 11, 12 tisíc, čili my nejsme na tom úplně dobře, ale Spojené státy dávají víc než 24 tisíc. A to nedává žádná jiná země, ani Kanada, ani prostě, že už nikdo jinej. Čili to je úplně jiný svět. Nicméně v

těchto Spojených státech je téměř 4 tisíce institucí terciárního vzdělávání. Na téměř 300 milionů obyvatel. Ale z nich jenom 560, které akredit mají, mají akreditaci pro magisterská studia. Ta masa prostě těch 4 tisíc institucí, to jsou ty školy, které vzdělávají na té bakalářské úrovni. Jenom 260 vysokoškolských institucí ve Spojených státech taky má akreditaci na doktorantská studia. To znamená, jenom, nebo jenom, prostě 260 kompletních univerzit je ve Spojených státech. V České republice tu situaci znáte, že jo, je 24 nebo 26 veřejných vysokých škol, asi 45 soukromých vysokých škol. Prostě to není prostředí, které může si Česká republika efektivně dovolit. Čili to o čem jsme mluvili a to o čem taky mluvila, se mluvilo na té debatě s experty OECD, to je diverzifikace toho českého vysokého školství. K tomu je potřeba velmi rozumně prostě normálně přistoupit, protože to není otázka dehonestace, to není otázka první, druhé ligy, to je otázka čím se budou ty školy zabývat. Proto, jak jsem říkal už při tom prvním vstupu, je potřeba si vydefinovat, co to je vzdělání, co tedy máme jaksí požadovat. A jestliže ta univerzita to nemůže zabezpečit, tak bude jí univerzitou, nebo bude vzdělávací jiného druhu, kde to může zabezpečit. Ale na to je potřeba být odhodláni, na to je potřeba vytvořit ty standardy a taky je dodržet. Víte, my máme i teď mnoho standardů a mnoho orgánů, nebo řadu orgánů, které to a které to neumějí dodržet. Takže je to taky otázka toho vymahatelnosti těch požadavků.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Docent Jan Münich, jeden z autorů Bílé knihy. Tak, školné, ano ne a proč není definováno, co mají školy za úkol?

Daniel MÜNICH, ředitel CERGE E I společného pracoviště AV a UK

V Bílé knize je takzvané odložené kontingenčně splácené školné, které neplatí studenti. Studenti neplatí nic. Ale platí absolventi, a to nejen normální absolventi, ale úspěšní absolventi. Neúspěšní absolventi jsou ochráněni tím systémem. Prostě neplatí, nebo platí výrazně méně. Role regulační toho školného je zcela zásadní. Paní Smetáčková je psycholog, jestli jsem to dobře pochopil. Myslím, že bude se mnou souhlasit, že lidé v řadě ohledů jednání na finanční i drobné při rozhodování, kde hraje roli nějaká finanční částka, výrazně o tom přemýšlí. Já dám příklad. Velké nákupní střediska mají vozíčky, kam se strká pětikoruna nebo desetikoruna, víme, jak poctivě i ti bohatí vrací ty vozíčky poctivě kvůli té pěti nebo desetikoruně zpátky, i když na druhé straně, když to nevidí, klidně pouští oknem teplo do vzduchu a lítají jim prostě tisíce. Lidé na tyto věci skutečně reagují. Takže já bych nesnižoval tu regulační a jak na straně studentů tak na straně škol. A v konečném důsledku jsou to peníze, po kterých vysoké školy právem volají. Zde je potřeba se zeptat. Je naše politická reprezentace rozhodující politické síly, připravena se zavázat, že v následujícím období bude navyšovat veřejné prostředky pro vysoké školy? Je schopna nebo ochotna říci, že pokud ty prostředky prostě nebudou, tak je ochotna zvýšit zdanění? Já mám vážnou obavu, a spolu se mnou /nesrozumitelné/, že tato politická ochota v této zemi není a v dohledné době nebude. To je to A. Potom z toho vyplývá, že těch peněz prostě dost nebude. To znamená, stojíme před obrovskou nevyužitou investiční šancí pro naši budoucnost a pak znamená, že řešení B je prostě nechat do toho systému přitéct soukromé peníze formou odloženého kontingenčně spláceného školného.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Já jenom dodám podstatnou informaci pro naše posluchače. Že ministryně školství Kopicová řekla, že úřednická vláda Jana Fischera určitě reformu vysokého školství připraví v podobě věcných záměrů a ta jedna varianta bude, počítat se školným nebo tedy s odloženým školným, druhá nikoliv a to definitivní řešení samozřejmě vzejde až z dohody nového kabinetu po řádných volbách a do té doby v žádném případě zavedeno nebude. Pojdme k poslední věci. A tou je struktura vysokých škol, na kterou se také dívali odborníci z OECD a všímali si v Bílé knize toho, že má jenom malé procento mladých lidí přístup k vysokoškolskému vzdělání i ti, kteří jsou z prostředí dělnických rodin. Konkrétně se jedná o 9 dětí ze

100, kteří jsou takto handicapováni. Poprosím Daniela Münicha, jestli by k tomu řekl pár slov.

Daniel MÜNICH, ředitel CERGE E I společného pracoviště AV a UK

Co je u nás stále problém v porovnání se zahraničím, že děti z těch sociálně a ekonomicky slabých rodin mají mnohem menší motivaci se na tu vysokou školu vůbec přihlásit. Prostě ten celý systém už je předem vzdělávací i na té základní a střední škole už předem odrazuje, aby vůbec plánovali tu kariéru po střední škole jít na vysokou školu. To je první věc. A druhá věc je, že naše vysoké školství nabízí vzdělání v řadě případů podobné tomu, kdy studoval nejnadanější skupina 10% populace. A samozřejmě, pokud studuje polovička těch mladých ročníků, a dívají se na nabídku, která je jenom pro ty nejlepší, tak samozřejmě si se zeptají dvakrát, jestli to mají jít studovat, protože studovat až do magistra a být vědeckým pracovníkem, pro tyto lidi není dobrá vize.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Dobře a jak docílit té větší otevřenosti právě pro tyto lidi?

Daniel MÜNICH, ředitel CERGE E I společného pracoviště AV a UK

To je přesně ta diverzifikace. Nenabízet tu starou formu studia, ten starý obsah studia, ale pro tu novou skupinu dětí nebo mladých lidí nabídnout něco jiného, něco vhodnějšího, něco mnohem praktičtějšího, něco, co taky trvá mnohem kratší dobu, ale co má svůj význam. A opět, má to tu část pro trh práce a tu část obecné široké vzdělanosti, takže mě vždycky vadí, když někdo říká, kdo nám bude opravovat vodovod a kdo nám bude opravovat kanalizaci. Já si myslím, že i tito lidé by měli mít základní a dobrý přehled, aby ta naše politická situace, to znamená výsledky ve volbách prostě byly uspokojivější než jsou dneska.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Irena Smetáčková.

Irena SMETÁČKOVÁ, odborná asistentka Pedagogické fakulty UK

Já myslím, že ta diverzifikace vysokých škol je určitě nutná. Záleží ale také na tom, aby došlo vlastně k tomu, že bakalářské studium bude považováno ve veřejnosti, tedy i na trhu práce, za svébytné studium ...

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

To zatím není ...

Irena SMETÁČKOVÁ, odborná asistentka Pedagogické fakulty UK

Není, bohužel takovou situaci nemáme.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Nícméně už jenom také závěrečná slova profesora Ivana Wilhelma. Shrňte základní poselství té senátní konference a jak je to s tou otevřeností podle vašeho názoru? Co by se s ní mělo dělat?

Ivan WILHELM, bývalý rektor UK

Fakt je ten, že například před 5, 4, 5, možná šesti lety jsme byly školy kritizovány, že v takových těch prestižních agenturních jako, když se dělá hodnocení univerzit, že vlastně v prvních 500 žádná česká univerzita není, přitom se hodnotí zhruba 20 tisíc univerzit ve světě a ze 7 tisíc z nich se pak udělá to hodnocení a do prvních 500 se nevešla žádná. Pak se tam vešla Karlova univerzita, pak se tam vešly už dvě a letos se tam už vešly 3 české vysoké školy, přičemž Karlova univerzita je zhruba na 230 místě, ale například v přírodovědných oborech je na 88 místě. A já bych byl velice rád tak, jak se každý rok vlastně to, ta pozice těch vysokých škol České republiky zlepšuje, aby se takto zlepšovala i po přijetí reformy, aby ta reforma garantovala to, že toto bude ta cesta, která povede ty vysoké školy k zlepšování v tom mezinárodním. Jestli dneska budeme si hrát jenom na českém písččku, tak nic neuhrajeme. Čili, všechno se to musí dávat do mezinárodního kontextu a v tom mezinárodním kontextu musíme jaksí zcela jasně postupovat dopředu.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Tak to tedy přišlo nejpodstatnější emeritnímu rektoru Univerzity Karlovy profesoru Ivanu Wilhelmovi, který byl jedním z hostů dnešního vydání Studia STOP. Děkuji za návštěvu. Ve studiu byla také doktorka Irena Smetáčková z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy a v neposlední řadě také jeden z autorů Bílé knihy a také pracovník CERGE E I společného pracoviště Akademie věd a Univerzity Karlovy docent Daniel Münich. Děkuji vám za návštěvu a těším se na příští setkání.

Ivan WILHELM, bývalý rektor UK

Děkujeme za pozvání.

Irena SMETÁČKOVÁ, odborná asistentka Pedagogické fakulty UK

Na shledanou.

Daniel MÜNICH, ředitel CERGE E I společného pracoviště AV a UK

Na shledanou.

Terezie JIRÁSKOVÁ, moderátorka

Na pořadu spolupracovali Irena Hýsková a Markéta Bydžovská a ze studia Českého rozhlasu 6 klidnou noc přeje Terezie Jirásková.